

Kilder om N.F.S. Grundtvig

Den 3. juni 2008 skrev Esben Lunde Larsen, cand.theol. og byrådsmedlem (V) i Ringkøbing-Skjern Kommune, en kronik i Kristeligt Dagblad om Grundtvig og kirkelige frihedslove.

Spørgsmål

1. Hvordan sidestiller kronikøren arven efter 1868 og arven efter 1968?
2. Grundtvig kæmper det meste af sit liv for kirkelig frihed. Hvad er det særligt for love, som kaldes kirkelige frihedslove, og hvordan får de konsekvenser for det danske samfund og den danske folkekirke ifølge kronikøren?
3. Hvorfor spiller frihed så stor en rolle stadigvæk i det danske samfund? Har vi ikke al den frihed, vi kan ønske os? Giv selv eksempler fra hverdagen i Danmark, hvor friheden bliver begrænset.

Arven efter '68 – 1868

FOR TIDEN FEJRES 40-års-jubilæet for ungdomsoprøret i 1968. Oprørets intention var blandt andet at sikre mere frihed i det danske samfund, tage et opgør med traditioner og autoriteter samt skabe ligestilling.

Men i grunden er det ærgerligt, at tiden ikke skrues 100 år yderligere tilbage til 1868, for der skabes kirkelig danmarkshistorie, idet lov om valgmenigheder bliver vedtaget i den danske rigsdag.

(...)

Hovedmanden bag de kirkelige frihedslove er N.F.S. Grundtvig, der hele sit liv kæmper for at få udvidet frihedsbegrebet i dansk kontekst. De mest markante aftryk i Grundtvigs egen samtid bliver lov om sognebåndsløsning, der vedtages i 1855, og lov om valgmenigheder, der som nævnt vedtages i 1868.

Begge love lægger grundstenen til den kirkelige frihed og rummelighed, som er kendetegnet for den danske folkekirke helt frem til i dag, og derfor er det væsentligt at stoppe op ved de bagvedliggende tanker og årsager til disse love, så frihedens og rummelighedens substans fortsat aktiveres og holdes for øje. Ellers risikerer de at gå tabt i en kirke, der er omgivet af et samfund, som alt for ofte tænker kortsigtet og lader sig styre af mediernes forenkede virkelighed.

(...)

Det er nødvendigt at kende til Grundtvigs dannelsesmæssige forhold, dels fordi hans frihedssyn henter inspiration fra 1700-tallets oplysningstid, der påvirker Grundtvigs ståsted, dels fordi Grundtvig ikke er entydig i sin afvisning eller omfavnelser af den ene eller anden strømning, men tager elementer fra forskelligt hold.

(...)

Kirkeligt set har vi ikke meget at glæde os over efter arven fra 1968, der mest af alt har fostret kulturradikalismens idéer om sekularisering og oprør, men vi har i særdeleshed noget at glæde os over fra arven efter 1868. Derfor er det desto vigtigere ikke at lade den arv smuldre mellem hænderne på os selv, men i stedet medvirke til at aktivere det tankesæt, som medfører ægte rummelighed og frisind, så det danske samfund og den danske folkekirke fortsat må være præget af dette.

Kilde: Frit efter "Arven efter '68 – 1868" i Kristeligt Dagblad 03.06.08.